

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.188/2010/2.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Németh Péter Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Németh Péter ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Técsy Gyula ügyvéd által képviselt **(I.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos I. rendű, **(II.rendű alperes neve)** ugyanottani lakos II. rendű, valamint a **(I.rendű alperes neve)** törvényes képviselő által képviselt **(III.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos III. rendű és **(IV.rendű alperes neve)** ugyanottani lakos IV. rendű alperesek ellen szerződés hatálytalanságának megállapítása és egyéb követelés iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2009. szeptember hó 18. napján kelt 3.G.40.039/2009/26. számú ítéletével szemben az I. rendű alperes által 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **helybenhagyja.**

Kötelezi az I. rendű alperest, fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt 300.000,- (Háromszázezer) Ft másodfokú eljárási költséget és az államnak - külön felhívásra - 900.000,- (Kilencszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A felperes 2007. április 12-én szerződést kötött a **B...** Bt-vel, amely alapján malacokat szállított a betéti társaság részére. Mivel a vevő az ellenértéket nem fizette meg, vele szemben pert kezdeményezett, melynek eredményeként a Békés Megyei Bíróság a 3.G.40.071/2007/46. számú ítéletével a társaságot 44.913 EUR, és ezen összeg után 2007. június 13. napjától június 30. napjáig 3,25 %-os, 2007. július 1. napjától a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére az Európai Központi Bank által meghatározott, az érintett naptári félévet

megelőző utolsó napon érvényes irányadó kamatlábbal megegyező mértékű kamat és 1.250.000,- Ft elsőfokú eljárási költség megfizetésére kötelezte.

Fellebbezés folytán a Szegedi Ítéltábla a 2009. február 6. napján kelt Gf.I.30.465/2008/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a betéti társaságot 320.000,- Ft másodfokú eljárási költség megfizetésére kötelezte.

A marasztalásnak a betéti társaság nem tett eleget, vele szemben felszámolási eljárás indult, melynek során a Békés Megyei Bíróság a 2.Fpk.04-08-000265/6. számú jogerős végzésével megállapította a társaság fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolást. A felperes a követelését a felszámolási eljárásban hitelezői igényként bejelentette, azonban a felszámoló „behajthatatlansági nyilatkozatot” adott részére tekintettel arra, hogy felszámolási vagyon hiányában a követelés megtérülése még részben sem várható.

Az I. rendű alperes a betéti társaság beltagja, a II. rendű alperes az I. rendű alperes édesapja, a III. és IV. rendű alperesek pedig az I. rendű alperes gyermekei. Az I. rendű alperes 2007. szeptember 4-én ajándékozási szerződést kötött a III. és IV. rendű alperesekkel, amely alapján a **(település neve)-i 1.../30., 1.../31., 1.../55.,** valamint a **2.../8.** helyrajzi számú szántó művelésű ingatlanokból az őt megillető 7328/35804. tulajdoni illetőséget egymás között egyenlő arányban a III. és IV. rendű alpereseknek ajándékozta. Az I. rendű alperes 2008. február 4-én a II. rendű alperessel ajándékozási szerződést kötött, amelyben a **(település neve) 3....** helyrajzi számú, **(utca 1.neve, házszám)** alatt található, valamint a **(település neve) 4.../2/A/4.** helyrajzi számú **(utca 2. neve, házszám)** alatti lakóház ingatlanokon fennálló $\frac{1}{2}$ tulajdoni illetőségét a II. rendű alperesnek ajándékozta. A szerződések alapján a megajándékozottak tulajdonjoga bejegyzést nyert az ingatlan-nyilvántartásba.

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest 44.913 EUR és ezen összeg után 2007. június 13-tól június 30-ig évi 3,25 %-os, valamint 2007. július 1-től a kifizetés napjáig az Európai Központi Bank által meghatározott, az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes irányadó kamatlábbal megegyező mértékű kamat, továbbá 1.570.000,- Ft és ebből 1.250.000,- Ft után 2008. július 5. napjától, míg 320.000,- Ft után 2009. február 22. napjától a kifizetésig járó minden naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatának megfizetésére. Kérte továbbá annak megállapítását, hogy az I., valamint a III. és IV. rendű alperesek között 2007. szeptember 4-én, illetve az I. és II. rendű alperesek között 2008. február 4-én létrejött ajándékozási szerződések fedezetelvonó jellegük miatt vele szemben hatálytalanok, és kötelezze a bíróság a II-IV. rendű alpereseket annak tűrésére, hogy az I. rendű alperessel szemben fennálló követelését a II-IV. rendű alperesek által megszerzett, és a keresetlevélben tételesen felsorolt ingatlan illetőségekből kielégíthesse. Kérte az alperesek egyetemleges marasztalását a perköltségben.

Az I. rendű alperes ellenkérelme a pénzkövetelés tekintetében a per időelőttiségére hivatkozással megszüntetésre, másodlagosan valamennyi igény vonatkozásában a kereset elutasítására irányult. Időelőttinek azért tekintette a pénzkövetelést, mivel a

társasággal szemben a felszámolási eljárás még nem fejeződött be, így nem állapítható meg, hogy annak érvényesítése nem járt eredménnyel. A pénztartozás vonatkozásában az elutasítást a korábbi perben a társaság képviseletében megtett nyilatkozataira - a felperesi hibás teljesítésre hivatkozással előterjesztett beszámításra - alapította. A relatív hatálytalanságot illetően vitatta, hogy a II-IV. rendű alperesekkel megkötött ajándékozási szerződések a felperes követelése kielégítési alapjának elvonását célozták. A II. rendű alperessel kötött ajándékozási szerződés vonatkozásában előadta, hogy a 4.../2/A/4. helyrajzi számú ingatlan vételárának felét a II. rendű alperes biztosította, a 3... helyrajzi számú ingatlant pedig szintén a II. rendű alperes vásárolta meg. Az ajándékozási szerződéssel valójában a tényleges tulajdonosi pozíció ingatlan-nyilvántartási átvezetése történt meg. Ezen ingatlanok vonatkozásában a hatálytalanság megállapítása azért is szükségtelen, mivel az ingatlanokra a **(pénzintézet neve)** javára 35.000.000,- Ft erejéig jelzálogjog van bejegyezve és az ingatlanok végrehajtás alá kerülnek. A többi ingatlan vonatkozásában hangsúlyozta, hogy azok megszerzésére a házastársi életközössége alatt került sor, így ezen ingatlanoknak felesége, **(személy neve)** házastársi közös vagyon címén $\frac{1}{2}$ részben ingatlan-nyilvántartáson kívüli tulajdonosa. Az ajándékozás indokát illetően arra hivatkozott, hogy házassága megromlott, házastársa vagyoni jogi követelést támasztott vele szemben, és ettől csak a közös gyermekeik részére történő vagyonyjuttatás eredményeként állt el. Nyomatékosan hivatkozott arra, hogy a II-IV. rendű alperesekkel nem egyidőben kötött szerződést, az ajándékozások időpontjában vele szemben a felperesi követelés még nem volt előterjesztve, és joggal lehetett abban a hiszemben, hogy a felperes igényét csak és kizárólag a gazdasági társasággal, mint tényleges adóssal szemben érvényesíti. Arra is hivatkozott, hogy a szerződéskötések időpontjában a társaság jelentős pénzbevéttellel rendelkezett, a teljes állatállomány a rendelkezésre állt, a cég működött és a tartozás összegét ki akarták fizetni. Életszerűtlennek minősítette, hogy amennyiben a vele szemben indítandó végrehajtási eljárás megghiúsítása lett volna a célja, úgy saját családtagjaival ingyenes szerződéseket köt.

A II. rendű alperes a per megszüntetését kérte arra hivatkozással, hogy az ajándékozási szerződés tárgyát képező ingatlanokat korábban ő ajándékozta az I. rendű alperesnek. Mivel fia házassága megromlott, kérte az ingatlanok visszaajándékozását. Utalt arra, hogy az ingatlanokon a **(pénzintézet neve)** javára első ranghelyen zálogjog van bejegyezve, a bank a végrehajtási eljárást megindította, így az ajándékozásnak a vagyonelevonás szempontjából nem volt jelentősége.

A III. és IV. rendű alperesek a velük szemben előterjesztett kereset elutasítását kérték arra hivatkozással, hogy az ajándékozási szerződés megkötésére nem fedezet-elvonási céllal került sor.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 44.913 EUR-t, ezen összeg után 2007. június 13-tól június 30-ig évi 3,25 %, 2007. július 1. napjától a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére az Európai Központi Bank által meghatározott, az érintett naptári

félévet megelőző utolsó napon érvényes irányadó kamatlábbal megegyező mértékű kamatát, valamint 1.570.000,- Ft-ot, és ezen összeg után 2009. február 22. napjától a

kifizetésig minden naptári félév teljes idejére a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatát. Megállapította, hogy az I. és II. rendű alperesek között 2008. február 4-én létrejött és a **(település neve) 3....** helyrajzi számú lakóház, udvar megnevezésű - természetben **(település neve, utca 1.neve, házszám)** alatt lévő - ingatlan $\frac{1}{2}$ részére vonatkozó, valamint a **(település neve) 4.../2/A/4.** helyrajzi számú, lakás megnevezésű - természetben **(település neve, utca 2. neve, házszám)** alatti - ingatlan $\frac{1}{2}$ részére vonatkozó, továbbá az I. és III-IV. rendű alperesek között 2007. szeptember 4-én létrejött és a **(település neve) 1.../30., 31., 5....** helyrajzi számú és a **(település neve) 2.../8.** helyrajzi számú, szántó megnevezésű ingatlanokra vonatkozó ajándékozási szerződés a felperessel szemben hatálytalan. Kötelezte a II-IV. rendű alpereseket annak tűrésére, hogy a felperes 44.913 EUR, valamint az 1.570.000,- Ft tőkéből és kamataiból álló követelését a fenti ingatlanokból végrehajtás útján kielégíthesse. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Indokolásában kiemelte, hogy az I. rendű alperes a gazdasági társaságokról szóló törvény rendelkezései értelmében, mint beltág a **B... Bt.** kötelezettségeiért mögöttes felelősséggel, saját vagyonával korlátlanul és egyetemlegesen felel a társaság tartozásaiért. A perben nem volt vitatott, hogy a betéti társaságnak a felperes irányában 44.913 EUR tartozása keletkezett. A követelés behajtása érdekében indított peres eljárás során a felperes javára 1.570.000,- Ft első- és másodfokú perköltséget állapított meg a bíróság. Az I. rendű alperes vitatása ellenére megállapította, hogy a felszámolási eljárásban a felperesi követelésnek a társaság vagyonából való megtérítésére nincs mód. Az előbbiekre figyelemmel a pénz megfizetésére irányuló kereseti követelés időelőttiége nem merült fel, így a per megszüntetésére irányuló kérelem alaptalan volt. Az I. rendű alperesnek, mint mögöttes felelősnek a betéti társaság tartozásaiért való felelőssége beállt, tartozásaiért helytállni köteles. E kötelezettségét a korábbi perben a társaság képviselőjében tett nyilatkozatai nem zárják ki, a tartozás ismételten már nem vitatható. A Ptk. 203. § (1) bekezdésére hivatkozással a bíróság megállapította, hogy a perbeli ajándékozási szerződések a felperessel szemben hatálytalanok. A felperes követelése az I. rendű alperestől nem hajtható be, mivel a per során elismerte, hogy nem rendelkezik olyan magánvagyonnal, amelyből a tartozást ki tudná egyenlíteni. Miután az ellenszolgáltatás nélküli elidegenítést maga az ajándékozási szerződés tanúsítja, az ingyenes szerzésre figyelemmel a fedezetelvonás ténye megállapítható. Az alperesek védekezését a bíróság nem fogadta el, mivel ingyenes ügylet esetén a szerződés hatálytalanságának megítélése szempontjából lényegtelen, hogy az alperesek milyen megfontolások alapján, milyen családjogi előzmények mellett kötötték meg az ajándékozási szerződéseket. Az ügy megítélését az sem érinti, hogy az ingatlanokra a **(pénzintézet neve)** javára jelzálogjog van bejegyezve, illetve, hogy a szerződéskötések időpontja nem esik egybe és a megállapodások időpontjában az I. rendű alperessel szemben megítélt követelésről még nem volt szó. A felperes már 2007. július 11-én felhívta a társaságot a tartozás megfizetésére, erre figyelemmel a társaság 2007. augusztus 9-én az I. rendű alperes közreműködésével váltott állítást ki, melyben vállalta, hogy a tartozást 2007. szeptember 30-ig a felperesnek átutalással teljesíti. Az előbbiekből következik, hogy ezen időpontokban

az I. rendű alperesnek okszerűen számolnia kellett azzal, hogy amennyiben a társaság nem tudja teljesíteni kötelezettségét, mögöttes felelősség alapján helytállási kötelezettség terheli függetlenül attól, hogy vele szemben a felperes ekkor még nem kezdeményezett pert. Az ügy megítélése szempontjából annak sincs jelentősége, hogy a 1.../31. és 5... helyrajzi számú ingatlanok 1/2 tulajdoni illetősége házastársi közös vagyon címén **(személy neve)** tulajdonát képezi, nincs akadálya annak, hogy adott esetben az I. rendű alperes házastársa a III. és IV. rendű alperesekkel szemben tulajdonjogát igazolja és ezzel kapcsolatos igényét érvényesítse.

Az I. rendű alperes fellebbezése az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és a kereset elutasítására irányult. Szakmai képzettségére és gyakorolt hivatására tekintettel következetesen állította, hogy az alapügyben megítélt összeggel a felperesi hibás teljesítésre tekintettel nem tartozik. Az alapügyben nem volt peres fél, a felperes kizárólag a jelen per megindításával terjesztett elő vele szemben igényt, ezért alappal lehetett abban a hiszemben, hogy vele, mint mögöttes felelőssel szemben nem kíván igényt érvényesíteni. Fenntartotta azon álláspontját, hogy az ajándékozási szerződések nem irányultak fedezetelvonásra. Amennyiben ilyen szándéka lett volna, úgy nem ajándékozási szerződést köt, hanem az érintett ingatlanokat értékesíti, és a befolyt vételárral rendelkezik. A fedezetelvonás vizsgálatakor nem hagyható figyelmen kívül az ajándékozási szerződések indoka, célja. Kérte, hogy a bíróság vonja az értékelés körébe a II. rendű alperes tulajdonosi minőségben, illetve **(személy neve)** tanúként tett nyilatkozatát. Mindkét személy igazolta és alátámasztotta, hogy nem fedezetelvonási célzattal, hanem tényleges tulajdonrendezés, illetve házastársi közös vagyon megszüntetése kapcsán került sor az ajándékozási szerződések megkötésére.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetésekre jutott. Kifejtett indokaival az ítéletábla mindenben egyetért, ezért az ítéletet a Pp. 254. § (3) bekezdésére és a Pp. 253. § (2) bekezdésére utalással - helyes indokai szerint - helybenhagyta.

A fellebbezés kapcsán az ítéletábla az alábbiakra mutat rá. Az I. rendű alperes az elsőfokú eljárásban kifejtett indokait ismételte meg: a felperes követelésével szemben utalt a **B... Bt.** ellen folyamatban volt peres eljárásban előterjesztett beszámításra, a felperesi hibás teljesítésre hivatkozással érvényesített ellenkövetelésre. Az ítéletábla ennek kapcsán fenntartja a Gf.I.30.465/2008/4. számú ítéletében kifejtett korábbi álláspontját, amely a szakértői véleményre figyelemmel alaptalannak találta az alperesi beszámítási igényt.

Az I. rendű alperes tévesen kifogásolta, hogy korábban a felperes csak a **B... Bt.**-vel szemben érvényesítette követelését, ezért ő alappal lehetett abban a hiszemben, hogy vele szemben igénnyel nem lép fel.

A Legfelsőbb Bíróság az 1/2007. PJE határozatában kifejtette, hogy a mögöttes felelősség olyan járulékos jellegű, másodlagos, közvetett helytállási kötelezettség, amely alapulhat szerződésen vagy törvény rendelkezésén, a mögöttes felelős ugyanazon kötelezettség teljesítéséért felel, mint a főkötelezett. Ebből következően a főkövetelés elévülése mind a főkötelezettel, mind a mögöttes felelőssel szemben ugyanabban az időpontban - a követelés szerinti esedékessé válásának időpontjában - kezdődik. A mögöttesen felelős személlyel szembeni követelés elévülése a főkötelezettől való behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságáig nyugszik. Az elévülés nyugvása fogalmilag kizárja az elévülés megszakadását. A főkötelezettel szemben el nem évült követelés az elévülés nyugvásának megszüntétől (vagyis a főkötelezettől való behajthatatlanság igazolt megállapíthatóságától) számított 1 éven belül érvényesíthető a mögöttes felelős személlyel szemben. Az I. rendű alperes, mint a **B...** Betéti Társaság beltársa a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény 108. § (3) bekezdésére figyelemmel a 97. § (1) bekezdése alapján mögöttesen felel a társaság tartozásaiért.

Az I. rendű alperes arra is hivatkozott, hogy a betéti társasággal szemben folyamatban levő felszámolási eljárás még nem fejeződött be, emiatt nem tudható teljes bizonyossággal, hogy a felperes követelése a felszámolási eljárás során nem térül meg, vagyis a követelés időelőtti.

A tagok - mögöttes felelősségük érintése nélkül - a társasággal együtt is perelhetők. Ha azonban a társaság a perindításkor felszámolás alatt áll, a pert csak a taggal szemben lehet lefolytatni (BH 2005/1/27. szám). A **B...** Bt. jelenleg felszámolás alatt áll, az eljárás még nem fejeződött be, a felperes bejelentette hitelezői igényét ezen eljárásban, ez azonban a keresetet nem teszi időelőttivé. A felperes igazolta, hogy a felszámolótól a felszámolási eljárást is szabályozó 1991. évi XL. törvény 46. § (8) bekezdése szerinti behajthatatlansági igazolást megkapta, melyet a felszámoló a hitelező kérésére akkor bocsát ki, ha a jogosult igényének kielégítésére várhatóan nincs fedezet. A felperes az előbbiekkal bizonyította, hogy követelését a betéti társaság kötelezettel szemben megkísérelte érvényesíteni, ez azonban nem járt eredménnyel, a követelés behajthatatlan volt, erre figyelemmel jogszerűen indított pert az I. rendű alperessel szemben a követelés megfizetése iránt. Megjegyzi az ítéletábra, hogy az I. rendű alperes tudomással bírt a betéti társaság ellen folyó peres eljárásról, abban törvényes képviselőként, mint az alperes üzletvezetője részt vett.

A Ptk. 203. § (1) bekezdése értelmében az a szerződés, amellyel harmadik személy igényének kielégítési alapját részben vagy egészben elvonták, e harmadik személy irányában hatálytalan, ha a másik fél rosszhiszemű volt vagy reá nézve a szerződésből ingyenes előny származott.

A fedezetelvonó szerződés egyik feltétele, hogy a jogügylet harmadik személy igényének kielégítési alapját részben vagy egészben elvonja. Helytállóan hivatkozott

Gf.I.30.188/2010/2.szám

a felperes az EBH 2000/306. számú elvi határozatra, mivel a perbeli jogügylet céljánál fogva - ajándékozás - a kielégítési alapja elvonásának minősül, ezért az ahhoz kapcsolódó jogkövetkezményekkel jár annak ellenére, hogy az ügylet megkötésekor a felperes

követelésével kapcsolatos jogerős marasztaló ítélet az I. rendű alperessel szemben még nem született. Akkor lehet egy szerződés fedezetelvonó jellegét, relatív hatálytalanságát megállapítani, ha a szerződés megkötésekor harmadik személynek (hitelezőnek) a kötelezettel szemben olyan konkrétan meglévő követelése áll fenn, amely a fedezetelvonó szerződés következtében egészben vagy részben behajthatatlanná válik. A peradatokból megállapítható, hogy az ajándékozási szerződések megkötésekor a felperes követelése már esedékessé vált a betéti társasággal szemben, ugyanakkor az I. rendű alperes maga nyilatkozott úgy az elsőfokú eljárás során (12. számú jegyzőkönyv 2. oldal), hogy más jelentősebb vagyona nincs a felperes követelésének kielégítésére. Erre figyelemmel az ajándékozási szerződések fedezetelvonó jellege megállapítható.

Az alperesek az elsőfokú eljárás során azt kívánták bizonyítani, hogy az ajándékozásokra reális és valós okokból került sor, a felek nem rosszhiszeműen jártak el. A Ptk. 203. § (1) bekezdésében szabályozott rosszhiszeműség, illetve ingyenes előny azonban a fedezetelvonó szerződés hatálytalanságának nem konjunktív, hanem vagylagos feltétele, ezért a fedezetelvonó szerződés hatálytalanságának megállapítása szempontjából közömbös az, hogy a felek milyen megfontolásból kötöttek ajándékozási szerződést. A szerződés ingyenessége önmagában megalapozza a hatálytalanság megállapítását (BDT 2007/7-8/105. szám).

Az I. rendű alperes fellebbezése eredménytelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) és (2) bekezdése alapján köteles a felperes másodfokú eljárási költségének megfizetésére, melyet az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének b) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján a kifejtett munkával arányban állapított meg. A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az I. rendű alperes az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, 15. § (1) és (3) bekezdése alapján köteles.

Szeged, 2010. május hó 28. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.
a tanács elnöke

Dr. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró